

Quick scan flora & fauna 't Parcje, Roermond

Wing Group B.V

6 mei 2014

Definitief rapport

BC7441-101-100

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.
PLANNING & STRATEGY

Horsterweg 18a
Postbox 302
6199 ZN Maastricht Airport
088-348 78 48 Telefoon
www.royalhaskoningdhv.com Internet
Amersfoort 56515154 KvK

Documenttitel Quick scan flora & fauna 't Parcje, Roermond

Verkorte documenttitel Quick scan stedenbouwkundig plan 't Parcje

Status Definitief rapport

Datum 6 mei 2014

Projectnaam Stedenbouwkundig plan 't Parcje

Projectnummer BC7441-101-100

Opdrachtgever Wing Group B.V.

Referentie IS-MA20140401/BC7441/904760/Eind

Auteur(s) Ing. J.A.A. de Rooij

Collegiale toets Drs. H. de Mars

Datum/paraaf 5-05-2014

Vrijgegeven door Drs. G. Schreuders

Datum/paraaf 6-05-2014

INHOUDSOPGAVE

	Blz.
1 INLEIDING	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Doel	5
1.3 Leeswijzer	5
1.4 Werkwijze	5
2 BEKNOPT KADER NATUURWETGEVING	7
2.1 Flora- en faunawet	7
2.2 Ecologische Hoofdstructuur	8
2.3 Overige beschermingsregimes	8
3 LIGGING EN BESCHRIJVING PLANGEBIED	10
3.1 Karakteristiek van het plangebied	10
3.2 Omstandigheden veldbezoek	15
4 HET VOORGENOMEN PLAN	16
4.1 De maatregelen	16
4.2 Eerste verkenning planeffecten op beschermd flora en fauna	16
5 BESCHRIJVING BESCHERMDE NATUURWAARDEN	17
5.1 Vaatplanten	17
5.2 Zoogdieren, incl. vleermuizen	18
5.3 Reptielen & amfibieën	21
5.4 Vissen	23
5.5 Broedvogels	23
5.6 Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden	23
5.7 Samenvatting beschermde flora en fauna	24
6 EFFECTEN OP BESCHERMDE FLORA EN FAUNA	25
6.1 Effectbeoordeling	25
6.1.1 Eekhoorn	25
6.1.2 Vleermuizen	25
6.1.3 Hazelworm	26
6.1.4 Vogels	26
6.2 Consequenties FF-wet	26
6.2.1 Wettelijke consequenties t.a.v. de eekhoorn	26
6.2.2 Wettelijke consequenties t.a.v. vleermuizen	27
6.2.3 Wettelijke consequenties t.a.v. de hazelworm	27
6.2.4 Wettelijke consequenties t.a.v. (broed)vogels	27
6.3 Mitigerende maatregelen	28
6.4 Implementatie zorgplicht	28

7	EINDCONCLUSIES	29
	GERAADPLEEGDE BRONNEN & LITERATUUR	30

BIJLAGEN

Bijlage 1	: Stedenbouwkundig plan 't Parcje Roermond
Bijlage 2	: Globale verspreidingskaarten beschermde soorten
Bijlage 3	: Veldwaarnemingen beschermde soorten

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

In het zuiden van Roermond ligt het plangebied voor stedenbouwkundig plan “t Parcje”. Voor dit gebied loopt een bestemmingsplanprocedure. Onderdeel van deze procedure is het in kaart brengen van effecten op beschermde flora en fauna. Realisatie van het nieuwe bestemmingsplan heeft mogelijk effecten op beschermde Flora en Fauna en/of beschermde gebieden. Daarom is deze quick scan uitgevoerd.

1.2 Doel

Doel van deze quick scan is het inzichtelijk maken van het voorkomen van de wettelijk beschermde plant- en diersoorten en de tijdelijke en blijvende effecten van realisatie van het stedenbouwkundig plan hierop. Er wordt beoordeeld of overtreding van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet aan de orde is en/of deze gemitigeerd danwel gecompenseerd kan worden. Uit het onderzoek kan naar voren komen dat er aanvullend onderzoek nodig is voor de zwaarder beschermde soorten. Dit rapport dient als een van de bijlage bij een eventuele aanvraag van een ontheffing op de Flora- en faunawet.

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 geeft een beknopt overzicht van het wettelijke kader. De ligging van het plangebied wordt besproken in hoofdstuk 3. De voorgenomen plannen worden toegelicht in hoofdstuk 4. De ecologische inventarisatie van het plangebied is opgenomen in hoofdstuk 5. De effecten van de beoogde maatregelen worden per soortgroep beschreven in hoofdstuk 6. Hoofdstuk 7 geeft tenslotte een totaaloverzicht per soort of soortgroep, en gaat in op de noodzaak voor een ontheffing, aanvullende mitigerende maatregelen en eventueel vervolgonderzoek naar aanwezigheid van en gebruik door beschermde soorten.

1.4 Werkwijze

Om na te gaan wat het belang van het plangebied is voor beschermde soorten en instandhoudingsdoelstellingen, is het volgende stappenplan gevolgd:

Stap 1. Inventarisatie van het plangebied en bronnenonderzoek

Om een indruk te krijgen van het voorkomen van beschermde natuurwaarden in het plangebied, is gebruik gemaakt van de openbare informatie van telmee.nl en de NDFF-database. Het betreft hierbij zowel historische als actuele verspreidingsgegevens die verzameld zijn via allerlei kanalen zoals RAVON, waarneming.nl, SOVON, de Zoogdiervereniging etc. In hoofdstuk 5 wordt ingegaan op de actualiteit van soortspecifieke gegevens in relatie tot anno 2014 aanwezige habitats.

Daarnaast is er een veldbezoek uitgevoerd op 11 maart 2014, waarbij gericht gekeken is naar de aanwezigheid van natuurwaarden (lees: habitats die geschikt zijn voor beschermde soorten). Het veldbezoek geeft een goed beeld van de huidige waarde van het plangebied voor soorten die mogelijk voorkomen op basis van eerdere onderzoeken en waarnemingen.

De aanwezige natuurwaarden zijn bepaald op basis van bureauonderzoek, een habitatgerichte veldinventarisatie en algemene ecologische kennis.

Stap 2. Vaststelling van de effecten

Om vast te stellen of de realisatie van de maatregelen effect heeft op beschermde plant- en diersoorten, is een beknopte analyse gemaakt van het plan in relatie tot de habitateisen van beschermde soorten in het plangebied. Daarbij is ook gekeken in hoeverre het plangebied voorziet in specifieke eisen van beschermde soorten.

Stap 3. Beschrijving van de effecten

Door de resultaten van stap 1 en stap 2 te toetsen zijn de mogelijke effecten van het voorgestelde plan op de aanwezige beschermde plant- en diersoorten inzichtelijk gemaakt.

Stap 4. Voorstellen van mitigerende maatregelen

In deze stap zijn voorstellen en aanbevelingen gedaan om eventuele negatieve effecten op beschermde plant- en diersoorten te mitigeren of te compenseren. Deze voorstellen en aanbevelingen kunnen worden meegenomen in het planproces voor het definitief ontwerp. Daarnaast zijn er aanbevelingen gedaan voor eventuele vervolgonderzoeken. Deze zijn nodig als er gerede twijfel is over het al dan niet voorkomen van beschermde plant- en diersoorten.

2 BEKNOPT KADER NATUURWETGEVING

De natuurwetgeving in Nederland kent twee sporen: de soortenbescherming en de gebiedsbescherming. De bescherming van beschermde natuur is onder andere geregeld via de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. Daarnaast is bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) vastgelegd in de provinciale Verordening Ruimte. In deze wetten en de Verordening Ruimte zijn naast het nationaal natuurbeschermingsbeleid ook tal van internationale verdragen en richtlijnen verankerd, zoals: Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, Wetlands-Convention, Conventie van Bonn en CITES. In dit rapport wordt alleen getoetst aan de Flora- en faunawet en de EHS. Daarom wordt hieronder alleen deze wetgeving kort toegelicht. Daarnaast wordt in paragraaf 2.3 een toelichting gegeven waarom de Natuurbeschermingswet niet relevant is voor dit project.

2.1 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is praktisch altijd van belang bij kleinere of grotere ingrepen, waarbij gekeken moet worden naar tijdelijke en blijvende effecten. Activiteiten waarbij verbodsartikelen worden overtreden, zijn niet toegestaan zonder ontheffing. Ontheffingen kunnen slechts onder voorwaarden verkregen worden en zijn daarom niet altijd mogelijk. Zorgvuldig handelen is een belangrijk uitgangspunt.

De doelstelling van de Flora- en faunawet is de bescherming en het behoud van de gunstige staat van instandhouding van in het wild levende planten- en diersoorten. Uitgangspunt hierbij is dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn en zoveel mogelijk voorkomen moeten worden. Van het verbod op schadelijke handelingen kan onder voorwaarden worden afgeweken, met een ontheffing of vrijstelling van ontheffing.

In de Flora- en faunawet gelden verschillende beschermingsregimes. Deze zijn in tabel 2.1 weergegeven. Tabel 1-soorten zijn algemene soorten die vrijgesteld zijn van ontheffingsplicht. De zorgplicht geldt uiteraard wel voor deze soorten. Daarnaast zijn er soms aanvullende maatregelen nodig om schade aan matig of streng beschermde plant- en diersoorten (tabel 2 resp. tabel 3-soorten en bijlage IV-soorten, zie onderstaande tabel voor uitleg) te voorkomen of te compenseren.

Tabel 2.1: Beschrijving beschermingsregimes Flora- en faunawet

Tabel 1; algemene soorten; bijvoorbeeld konijn, mol, algemene muizensoorten	Licht beschermd; vrijstelling ontheffingsplicht bij ruimtelijke ingrepen
Tabel 2; minder algemene, gevoelige soorten; o.a. orchideeën en de eekhoorn	Matig beschermd; vrijstelling onder gedragscode
Tabel 3/bijlage IV habitatrichtlijn; zeldzame & kwetsbare soorten, bijvoorbeeld vleermuizen en broedvogels	Streng beschermd; vrijstelling onder gedragscode. Bij ruimtelijke ingrepen geldt ontheffingsplicht.

Tot slot zijn er nog de broedvogels die beschermd worden door de Flora- en faunawet. Zowel algemene als zeldzame soorten zijn tijdens de broedperiode zeer streng beschermd. Verder zijn er ook broedvogels met jaarrond beschermde nesten zoals de vaste nesten (horsten) van roofvogels (zie Lijst jaarrond beschermde vogelnesten 2009 Dienst Regelingen).

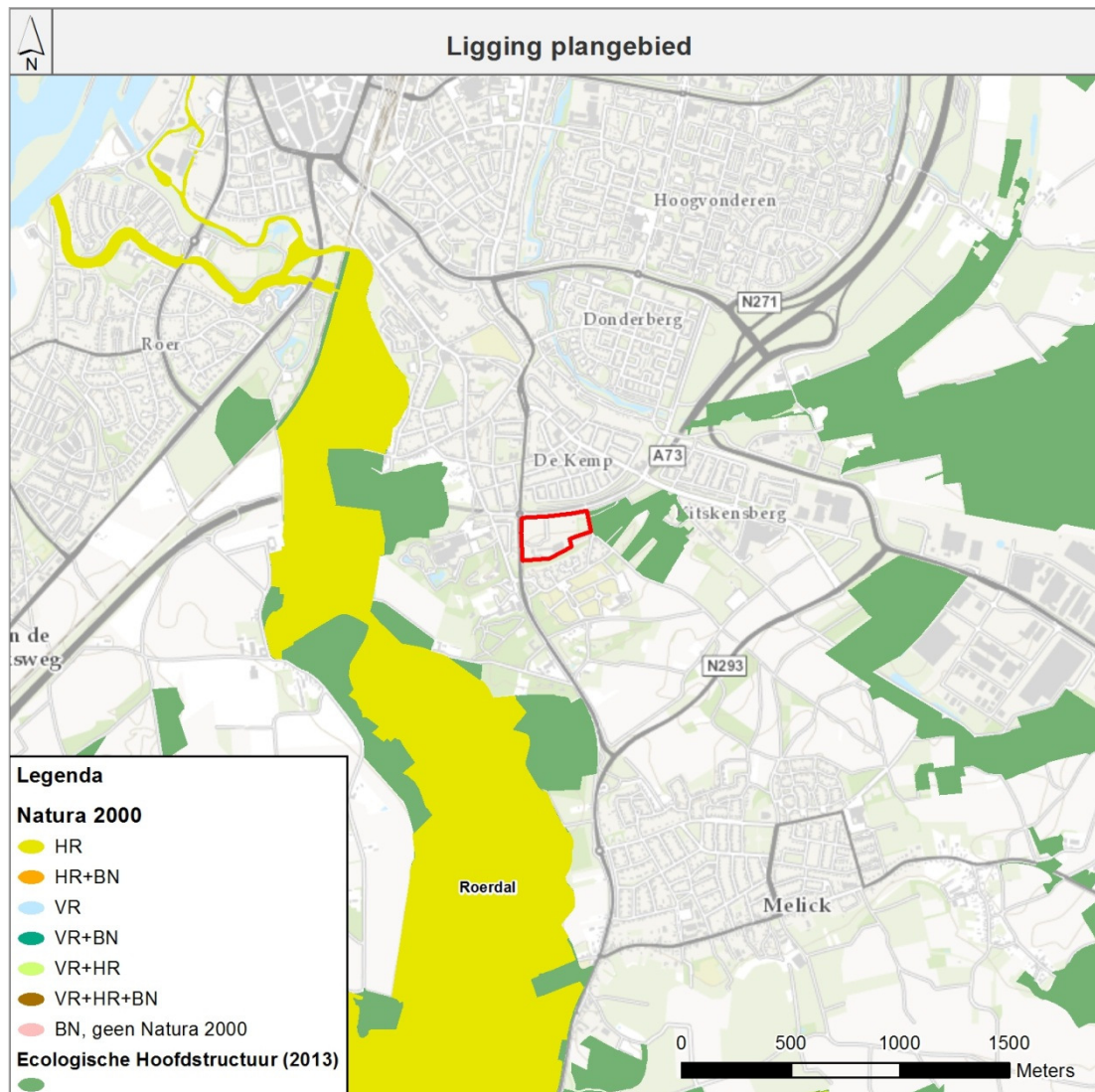
Het verkrijgen van een ontheffing op het vernielen en verstoren van jaarrond beschermde nesten kan alleen bij een zwaarwegend maatschappelijk belang in het kader van openbare veiligheid, volksgezondheid en/of veiligheid van het luchtverkeer.

2.2 Ecologische Hoofdstructuur

De werkzaamheden vinden plaats buiten de Ecologische Hoofdstructuur (zie figuur 2.1). Zodoende is toetsing aan behoud van wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS-gebieden niet aan de orde.

2.3 Overige beschermingsregimes

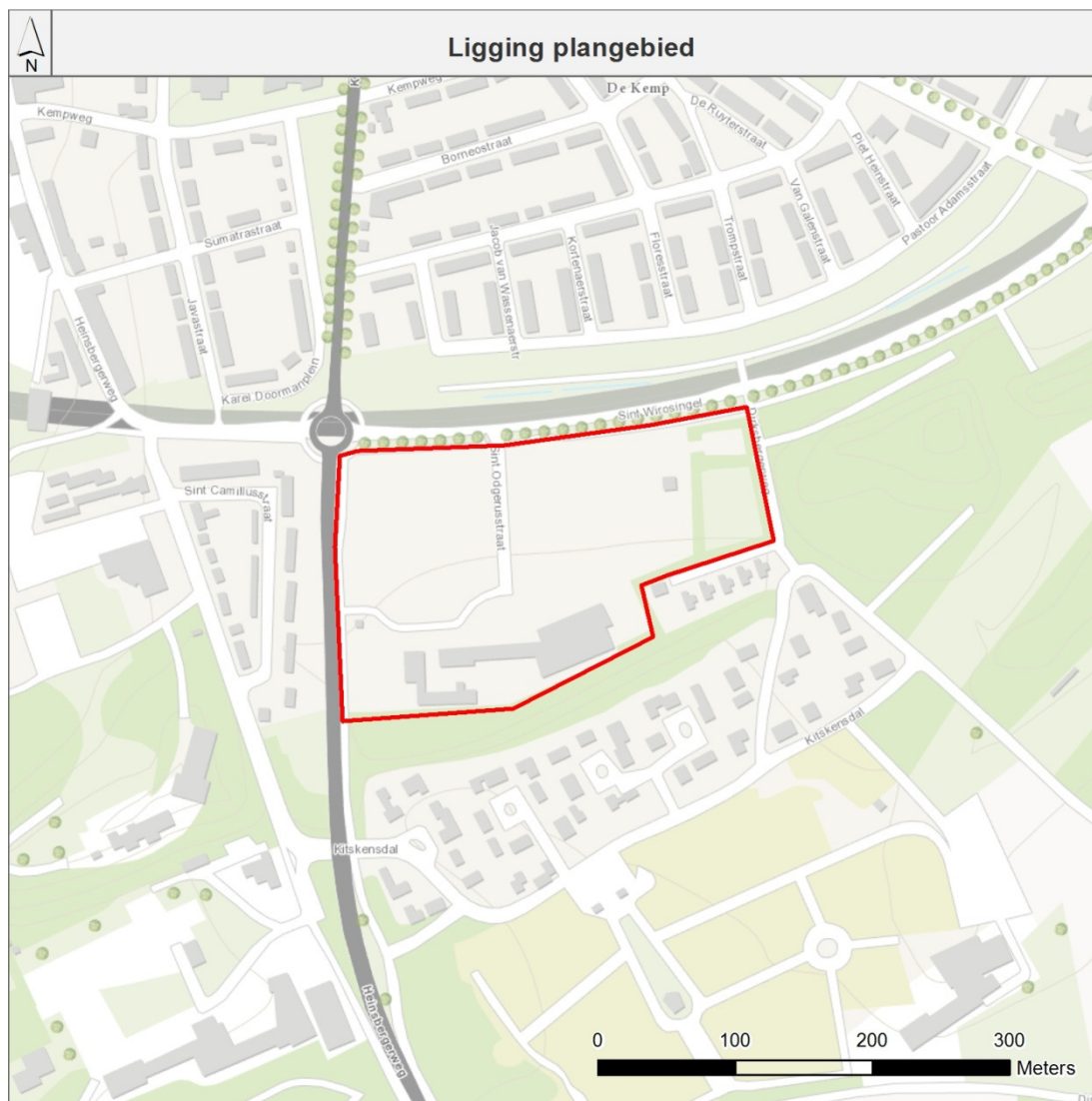
De Natuurbeschermingswet 1998 regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden en Beschermde natuurmonumenten. Er is geen Natura 2000-gebied aanwezig binnen de invloedsfeer van het plangebied (zie figuur 2.1). De ingrepen zijn relatief kleinschalig en vinden plaats in de bebouwde kom van Roermond, op meer dan 500 meter hemelsbreed van Natura 2000-gebied Roerdal. Eventuele hydrologische effecten en verstoring als gevolg van werkzaamheden zullen naar verwachting niet verder reiken dan het plangebied zelf. Verder zullen de werkzaamheden niet leiden tot een tijdelijke danwel structurele toename van stikstofdepositie. Er is daarom vanuit gegaan dat er geen effecten zijn op Natura2000-gebieden en dat daarom voor dit project geen vergunning aangevraagd hoeft te worden voor de Natuurbeschermingswet.

Figuur 2.1: Ligging van het plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van Natura 2000-gebieden en de EHS.

3 LIGGING EN BESCHRIJVING PLANGEBIED

Het plangebied ligt in het zuiden van Roermond, op de hoek van de Heinsbergerweg en de St. Wirosingel, ten westen van een klein bosgebied, in dit rapport aangeduid als “De Kitskensberg”. Zie figuur 3.1 voor een overzichtsk kaart.

Figuur 3.1: afbakening plangebied (rood omlijnd)

3.1 Karakteristiek van het plangebied

Het gebied ligt min of meer aan de groene zuidrand van de bebouwde kom van Roermond. Aan het zuiden en oosten van het plangebied grenzen kleinschalige groengebieden, met een bosachtig karakter. Aan de noord- en westrand wordt het begrensd door twee gebiedsontsluitingswegen en woonwijken. Het plangebied zelf bestaat grotendeels uit braakliggend terrein, met daarop enkele bomenrijen. In het zuiden ligt een pand dat momenteel in de sloopfase zit.

Tot slot zijn er nog twee kleine vierkante gebouwtjes aanwezig, waaronder een nog operationeel trafohuisje. De figuren 3.2 t/m 3.8 laten beelden zien uit het terrein.

Figuur 3.2: zicht op het plangebied vanaf de St. Wirosingel

Figuur 3.3: het trafohuisje, aan de uiterste westrand van het plangebied.

Figuur 3.4: bomenlaantje met Amerikaanse eik, lopend van zuid naar noord, langs de voormalige St. Odgerusstraat.

Figuur 3.5: het resterende gebouwtje aan de noordostrand van het plangebied.

Figuur 3.6: nog te slopen (voormalig) bedrijfspand. Hier is thans vleermuisonderzoek uitgevoerd, waarbij overigens geen vaste paar- en verblijfplaatsen van deze dieren zijn aangetroffen.

Figuur 3.7: deel van de groene (noord)oostrand van het plangebied. Hier staan houtsingels met voornamelijk populier, ruwe berk en zomereik.

Figuur 3.8: indruk van aangrenzend bosgebiedje Kitskensberg, leefgebied van onder andere eekhoorn, bosvogels (gaai, grote bonte specht) en algemene kleine zangvogels.

3.2 Omstandigheden veldbezoek

Het veldbezoek is op dinsdag 11 maart 2014 uitgevoerd door de heer J.A.A. de Rooij, adviseur ecologie bij Royal HaskoningDHV. Hij kwalificeert zich daarmee als een door de wetgever bedoelde 'ter zaken kundige'.

Tijdens het veldbezoek was het overwegend licht bewolkt en droog. Het was ca. 12-14 graden Celsius met een zwak tot matige noordoostenwind.

4 HET VOORGENOMEN PLAN

4.1 De maatregelen

Voor de bestaande braakliggende terreinen aan de Wirosingel is een stedenbouwkundig plan ontwikkeld, namelijk stedenbouwkundig plan 't Parcje. Dit plan voorziet in ontwikkeling van ca. 85 grondgebonden woningen met tuinen, inclusief bijbehorende infrastructuur en aan de randzones openbaar groen met een speelgelegenheid. Tot slot wordt er aan de westzijde van het plangebied een geluidswal aangelegd. Aangenomen is dat bestaande bomen tijdens de planrealisatie (grotendeels) verwijderd worden, behoudens enkele waardevolle Amerikaanse eiken langs de voormalige St. Odgerusstraat en bomen in de oostelijke randzone. Er worden daarnaast verspreid over het hele plangebied nieuwe bomen geplant. Tot slot is het noodzakelijk dat een resterend gebouw in het oostelijk deel van het plangebied alsnog gesloopt wordt. Bijlage 1 laat het ontwerp van het stedenbouwkundig plan zien.

4.2 Eerste verkenning planeffecten op beschermde flora en fauna

Bovengenoemde ontwikkelingen kunnen negatieve effecten met zich meebrengen op beschermde plant- en diersoorten. Bouwwerkzaamheden en bijbehorend transport kunnen leiden tot directe verstoring van broedvogels vlak buiten het plangebied. Het kappen van bomen kan eveneens leiden tot verstoring en vernieling van nestgelegenheden. Sloop van het gebouwtje in het oosten kan leiden tot vernieling van vaste paar- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuissoorten.

5 BESCHRIJVING BESCHERMDE NATUURWAARDEN

Op basis van het uitgevoerde terreinbezoek en controle van vrij beschikbare verspreidingsgegevens van telmee.nl (NDFP, 2009-2014) is bepaald welke strenger beschermde flora en fauna in het plangebied voorkomt. Hierbij is ook naar de directe omgeving gekeken, omdat uitstralingseffecten van bijvoorbeeld geluid, trilling en andere verstoring of vervuiling, niet op voorhand zijn uit te sluiten. Bijlage 2 bevat globale verspreidingskaarten van potentieel relevante flora en fauna; bijlage 3 bevat een kaart met gedane veldwaarnemingen van (sporen van) strenger beschermde soorten.

5.1 Vaatplanten

Het plangebied is gelegen in de bebouwde kom van Roermond. Aan de oostkant grenst het aan droog loofbos dat hoort bij de EHS. Een deel van het thans aanwezige opgaand groen in het oostelijk deel van het plangebied sluit hier vrijwel direct op aan. Verder bestaat het plangebied vooral uit grasland en delen met een ijle vegetatie op geel zand. Tijdens het veldbezoek is gekeken naar soorten van schralere gronden en stroomdalsoorten, zoals de strenger beschermde wilde marjolein. Deze is in maart al herkenbaar boven de grond. Deze en andere stroomdalsoorten zijn tijdens het oriënterend veldbezoek niet aangetroffen in het plangebied. Wel zijn algemene soorten van matig voedselrijke tot voedselrijke omstandigheden aangetroffen, zoals paarse dovenetel, paardenbloemen, smalle weegbree, braam, robinia en gewone rolklaver. Het dominant voorkomen van dergelijke soorten en het recente gebruik als bebouwd gebied, maken het voorkomen van strenger beschermde soorten van schralere milieus niet aannemelijk.

In het aangrenzende bosje dat bij de EHS hoort, is lokaal een karakteristieke stinzenbeplanting aangetroffen, met soorten als narcissen en krokussen. Deze kenmerkende stinzenplanten (thans niet beschermd), zijn echter niet in het plangebied zelf aangetroffen. Desondanks zijn er ook in de opgaande beplanting langs de oostrand en zuidrand geen bijzondere plantensoorten aangetroffen. Er stonden hier dan ook vooral veel struiken in de ondergroei, zodat voor karakteristieke stinzenplanten en strenger beschermde planten vrijwel geen ruimte is.

Concluderend: op basis van de geschiedenis van het plangebied als bedrijfsterrein, het dominant voorkomen van soorten van voedselrijke milieus en het ontbreken van indicaties van aanwezigheid van strenger beschermde planten in aangrenzend natuurgebied, ligt aanwezigheid van strenger beschermde plantensoorten in het plangebied niet voor de hand.

Figuur 5.1: graslandsituatie met paarse dovenetel; paarse dovenetel indiceert voedselrijke situaties.

5.2 Zoogdieren, incl. vleermuizen

In het plangebied komen algemeen voorkomende zoogdieren voor van tabel 1, zoals mol en diverse muizensoorten. Het uitgevoerde veldbezoek wijst daarnaast ook op het voorkomen de eekhoorn, die strenger beschermd is onder tabel 2. Er zijn twee eekhoornnesten aangetroffen in de opgaande beplanting aan de oostelijke rand van het plangebied. Zie figuur 5.2 voor een foto van een van beide nesten. De mooie ronde vorm, de grootte en het grote bladgehalte wijzen op een goed onderhouden hoofdnest van de eekhoorn. Het gaat hier vermoedelijk om de westrand van een eekhoornterritorium in het aangrenzende bosgebied Kitskensberg. Hier zijn tijdens het veldbezoek meerdere nesten aangetroffen (zowel vervallen als goed onderhouden). Ook is hier daadwerkelijk een eekhoorn waargenomen, zie figuur 5.3, waarmee is bewezen dat hier sprake is van een eekhoornleefgebied, dat deels overlapt met het oostelijk deel van het plangebied.

Figuur 5.2: eekhoornnest in een eik aan de oostkant van het plangebied, vlak bij het als EHS aangewezen bosgebied Kitskensberg.

Figuur 5.3: eekhoorn in EHS-gebied Kitskensberg, op < 50 meter van het plangebied.

Figuur 5.4 laat zien dat er nog een gebouw aanwezig is, dat nog gesloopt moet worden om nieuwbouw mogelijk te maken. Dit gebouw staat sinds 2009 vrij en is sinds die tijd ogenschijnlijk ongemoeid gelaten. Dit gebouw kent meerdere holten en kieren die vleermuistoegankelijk zijn voor kleine gebouwbewonende soorten als gewone dwergvleermuis. Het gaat om kieren langs ingangen van regenpijpen, daklijsten en scheuren in de muurconstructie. Op basis hiervan kan niet uitgesloten worden dat dit gebouw vaste paar- en/of verblijfplaatsen herbergt van een of meer vleermuissoorten. Wat dit gebouw ook aantrekkelijk maakt voor vleermuizen is de aanwezigheid van geschikt foerageergebied voor vleermuizen pal om de hoek. De door bosschages omringde open plek tussen het gebouwtje en natuurgebied Kitskensberg is hiervoor zeer geschikt. Dat geldt ook voor de randen van de Kitskensberg zelf, en de groene elementen in de bestaande woonwijk direct ten zuidoosten van het plangebied. Dat maakt eveneens dat het aanliggende gebouwtje des te geschikter wordt als potentiële vaste verblijfplaats. Foyerageergebied in de directe nabijheid is vaak een duidelijke pre voor een soort als de gewone dwergvleermuis.

Er zijn geen potentiële vaste paar- en verblijfplaatsen in bomen aangetroffen. De in het gebied aanwezige bomen zijn veelal te jong en te vitaal. Verder zijn de thans te slopen opstallen in het zuidelijk deel van het plangebied vrij van vleermuizen¹.

Figuur 5.4: dit gebouw bevat mogelijk geschikte paar en/of verblijfplaatsen van kleine gebouwbewonende vleermuissoorten, zoals de gewone dwergvleermuis.

¹ Vleermuisonderzoek gebouwencomplex REO St. Wirosingel te Roermond, 6 november 2013, Oranjewoud B.V.

Figuur 5.5: deze door houtopstanden afgeschermd open ruimte, pal aan de oostkant van het gebouwte gelegen, voorziet potentieel in geschikt foerageergebied voor vleermuizen, die hier in de luwte kunnen jagen naar insecten.

5.3 Reptielen & amfibieën

Geraadpleegde gegevens van telmee.nl en het NDFF (zie bijlage 2) wijzen op het voorkomen van strenger beschermde amfibieën en reptielen (herpetofauna) in de omgeving van het plangebied, te weten levendbarende hagedis (tabel 2), hazelworm (tabel 3) en zandhagedis (tabel 3). Het veldbezoek wees uit dat het plangebied in theorie geschikt is voor meerdere reptielensoorten, vanwege de aanwezigheid van enerzijds zandige open plekken en anderzijds afwisseling van bosschages en open plekken met gras en zand.

Nu is het zo dat het plangebied geïsoleerd ligt voor soorten van open zand. Aanwezigheid van levendbarende hagedis en zandhagedis kan hiermee redelijkerwijs uitgesloten worden. Deze komen naar verwachting niet voor in aangrenzend natuurgebied de Kitskensberg, dat zwaar bebost is met loofbos en geen open zand kent. Ze zijn dan ook niet aangetroffen tijdens het veldbezoek, waarbij de omstandigheden om deze dieren te zien overigens geschikt waren. Ook zijn er geen waarnemingen van levendbarende en zandhagedis uit het plangebied en directe omgeving bekend op waarneming.nl.

Aanwezigheid van loofbos, een dikke strooisellaag en verspreid liggend dood hout maakt de Kitskensberg wel potentieel geschikt voor de hazelworm.

Omdat de Kitskensberg ook direct aansluit op andere gebieden met bos en houtsingels in de omgeving (begraafplaats, andere soortgelijke kleinschalige bosgebieden), is het niet uit te sluiten dat de hazelworm hier een leefgebied heeft.

Dit maakt dat de bestaande houtopstanden in het oosten van het plangebied mogelijk ook deel uit maken van het leefgebied van de hazelworm, te meer omdat de soort is waargenomen in het kilometerhok vlak ten oosten van het plangebied (Herpetofauna van Limburg, 2009). De omstandigheden ter plaatse zijn bovendien geschikt voor de hazelworm. De soort is overigens niet aangetroffen tijdens het veldbezoek, na het optillen van enkele tegels en bakstenen. Dat houdt niet weg dat de soort hier toch niet sporadisch aanwezig kan zijn, vanuit het aangrenzend bosgebied Kitskensberg. De hazelworm laat zich bovendien lastig opsporen.

Figuur 5.6: aangrenzend bosgebied Kitskensberg is potentieel geschikt voor de hazelworm, die vrijwel overal in de omgeving van Roermond voorkomt. Geaccidenteerd terrein met verschillende microklimaten, een dikke strooisellaag en verspreid door hout maken dit gebied potentieel geschikt.

Verder is er in het plangebied geen open water aanwezig, waardoor de aanwezigheid van strenger beschermde amfibieën niet aannemelijk is. Het plangebied is dusdanig droog, dat de ontwikkeling van tijdelijke plassen en poelen in de zomer waarschijnlijk niet plaatsvindt, zodat het plangebied niet geschikt geacht wordt voor de streng beschermde rugstreeppad.

Mogelijk maakt de streng beschermde hazelworm (tabel 3) sporadisch gebruik van het oostelijk deel van het plangebied. Het plangebied is vrijwel ongeschikt voor amfibieën.

5.4 Vissen

Er komt geen open water voor in het plangebied, waarmee uitgesloten is dat er vissen voorkomen in het plangebied.

5.5 Broedvogels

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied verschillende nesten aangetroffen, aan de oostrand van het gebied, in dezelfde bosschages als waar de twee eekhoornnesten zijn aangetroffen. Het gaat om nesten van mezen en een (vermoedelijk) eksternest.

Vanwege het feit dat het broedseizoen op het moment van veldbezoek pas net gestart is, is het mogelijk dat er meer nesten gebouwd zullen worden in aanwezige bomen en struiken in het plangebied. Denk aan gaai, grote bonte specht, groene specht, vinken, houtduif en roodborst.

Er zijn geen soorten met jaarrond beschermde nesten aangetroffen (bijv. buizerd, havik en huismus) in het plangebied en de directe omgeving daarvan, ondanks aanwezigheid van potentieel geschikt habitat op de Kitskensberg.

Het plangebied en de directe omgeving zijn van belang voor broedende vogels. Er zijn geen indicaties voor soorten met jaarrond beschermde nesten (cat. 1 t/m 4).

5.6 Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden

De tijd van het jaar waarin het veldbezoek is uitgevoerd is, ondanks de relatief hoge temperaturen, nog grotendeels ongeschikt voor het vaststellen van aanwezigheid van dagvlinders, libellen en overige insecten. Gegevens van telmee.nl wijzen echter niet op het voorkomen van strenger beschermde soorten. Op basis van het aanwezige biotopen en afwezigheid van zeldzame, schrale natuur- en watertypen, ligt het voorkomen van strenger beschermde dagvlinders, libellen en overige ongewervelden niet voor de hand.

Het plangebied is niet van belang voor strenger beschermde ongewervelden.

5.7 Samenvatting beschermde flora en fauna

Onderstaande tabel geeft in een oogopslag weer welke beschermde soorten en soortgroepen mogelijk danwel waarschijnlijk gebruik maken van het plangebied.

Tabel 5.1: Overzicht mogelijk aanwezige zwaarder beschermde soorten in het plangebied

Soortgroep	Tabel 2+3 en/of Bijlage IV-soorten
Vaatplanten	Nvt.
Zoogdieren	Ja; eekhoorn (tabel 2) en één of meer vleermuissoorten (tabel 3). De eekhoorn komt zeker voor in de opgaande beplanting in het oostelijk deelgebied. Vleermuizen komen mogelijk voor in het gebouwtje in het oosten.
Reptielen & amfibieën	Mogelijk; de hazelworm vindt in het uiterste oosten van het plangebied potentieel geschikt leefgebied, dat deel uitmaakt van een vermoedelijk leefgebied op de Kitskensberg en omgeving.
Vissen	Nvt.
Broedvogels	Ja, algemene zangvogels gebruiken gebruik van het plangebied.
Ongewervelden	Nvt.

6 EFFECTEN OP BESCHERMDE FLORA EN FAUNA

Ten aanzien van beschermde natuurwaarden kunnen diverse effecten optreden. Sommige effecten zijn tijdelijk, terwijl andere effecten permanent zijn. Er komen mogelijk strenger beschermde soorten van tabel 2 of 3 voor in het plangebied of de directe nabijheid. Er zijn negatieve effecten mogelijk op de eekhoorn, vleermuizen, hazelworm en broedvogels zonder jaarrond beschermd nest.

6.1 Effectbeoordeling

6.1.1 Eekhoorn

Er zijn twee in gebruik zijnde eekhoornnesten aanwezig in het plangebied (zie bijlage 3). Omdat niet exact duidelijk is welke bomen gehandhaafd blijven, is aangenomen dat de bomen met nesten gekapt worden om woningbouw mogelijk te maken. Daarmee is er kans op het verstoren en vernielen van vaste nesten van de eekhoorn.

Er worden geen effecten op populatieniveau verwacht, omdat de dieren uit kunnen wijken naar andere nesten in andere delen van het veronderstelde territorium op de Kitskensberg. Op lange termijn zijn er positieve effecten mogelijk, omdat eekhoorns ook graag naar voedsel zoeken in tuinen, vanuit hun territoria in aanliggend bosgebied.

Er zijn negatieve planeffecten op de eekhoorn.

6.1.2 Vleermuizen

In voorgaande hoofdstukken is gesteld dat het oostelijk deel van het plangebied waarschijnlijk onderdeel is van het foerageergebied voor vleermuizen, naar verwachting vooral de gewone dwergvleermuis. Dit gebied is aanwezig in de vorm van houtsingels met daartussen een open ruimte, waar vleermuizen en hun prooi omstandigheden vinden om op insecten te jagen. Indien deze bomen grotendeels gekapt worden en het gebied bouwrijp gemaakt wordt, vervalt dit foerageergebied tijdelijk.

De dieren kunnen dan echter uitwijken naar andere geschikte foerageergebieden in de omgeving, die deel uitmaken van het netwerk van de individuen die thans (waarschijnlijk) gebruik maken van het huidige foerageergebied.

Verder wordt het sinds 2009 overgebleven gebouw in potentie goed geschikt geacht voor de gewone dwergvleermuis en mogelijk ook andere gebouwbewonende vleermuissoorten. Bovendien ligt er geschikt foerageergebied direct tegen het gebouw aan. Indien dit gebouw gesloopt wordt gaan er mogelijk vaste paar- en verblijfplaatsen verloren.

Er zijn negatieve planeffecten mogelijk op vleermuizen, omdat er vaste paar- en verblijfplaatsen kunnen verdwijnen. Kwaliteit als foerageergebied verbetert mogelijk licht, omdat veel gebouw bewonende vleermuizen ook in tuinen en boomrijke straten kunnen foerageren.

6.1.3 Hazelworm

Het plangebied omvat een zeer klein deel van een potentieel leefgebied dat aansluit om mogelijk leefgebied van de hazelworm op de Kitskensberg. Het plangebied omvat echter geen oud bos en omvat een dermate klein stukje potentieel leefgebied, opdat verwijdering daarvan –in de juiste periode- geen negatief effect op populatieniveau kan en zal hebben.

6.1.4 Vogels

Negatieve effecten op broedende vogels zijn vrijwel nooit met voldoende zekerheid uit te sluiten. Aanwezige bosschages, ruigten en houtsingels zijn allemaal geschikt voor een keur aan kleine en grotere zangvogels. In potentie broeden grote bonte specht, gaai, vink, houtduif en diverse mezensoorten in aanwezige opgaande beplantingen.

Omdat er kapwerkzaamheden zijn voorzien, is er in beginsel sprake van directe vernietiging van nesten, indien er wordt gekapt tijdens het broedseizoen. Ook kunnen niet-jaarrond beschermde nesten, tijdens graaf- en transportwerkzaamheden, alsnog verstoord raken en zodoende verlaten worden.

Er zijn negatieve effecten op broedvogels zonder jaarrond beschermd nest mogelijk als gevolg van de maatregelen. Werken buiten het broedseizoen voorkomt negatieve effecten van verstoring en vernieling volledig.

6.2 Consequenties FF-wet

Er is kans op negatieve effecten op meerdere strenger beschermde soorten. Hieronder wordt per soort/soortgroep uitgewerkt wat de wettelijke consequenties zijn en of er aanvullend onderzoek nodig is in het kader van wetgeving.

6.2.1 Wettelijke consequenties t.a.v. de eekhoorn

Er is geen ontheffingsplicht, dit is een soort van tabel 2. Werken volgens een goedgekeurde gedragscode voorkomt onnodige schade aan individuen en populaties. Wel is er een ecologisch werkprotocol en begeleiding door een ter zaken kundig ecooloog in het veld noodzakelijk. Dat houdt in dat bomen gekapt worden buiten de voortplantingstijd en dat toppen met een eekhoornnest voorzichtig op de grond gelegd worden en daarna door een ter zaken kundig ecooloog worden geopend. Op deze manier kunnen eventueel aanwezige volwassen dieren zich in veiligheid brengen om vervolgens een ander nest in het territorium te betrekken, in het aangrenzende bosgebied Kitskensberg. Geschikte uitvoeringsperiode voor eventuele kap ligt hiermee in de periode september t/m november.

Tot slot is de beste maatregel om de nestboom inclusief ca. 5 omliggende bomen te ontzien en zo goed als mogelijk op te nemen in het uitvoeringsontwerp. Nadeel van deze oplossing is dat het nest gedurende de realisatiefase alsnog verlaten wordt, vanwege verstoring door menselijke en mechanische activiteiten.

6.2.2 Wettelijke consequenties t.a.v. vleermuizen

Negatieve effecten op vleermuizen zijn niet uit te sluiten. Realisatie van het stedenbouwkundig plan kan niet zonder meer doorgang vinden, omdat er aanvullend onderzoek nodig is conform het thans meest recente vleermuisprotocol (VZZ, versie 2013). Dit dient plaats te vinden over ten minste 4 rondes in de periode mei t/m september. Zodoende wordt duidelijk wat de functie van het bestaande gebouw en groenstructuren voor vleermuizen is. Op basis van dit aanvullend onderzoek kan bepaald worden of het nodig is om een ontheffing op de Flora- en faunawet aan te vragen.

6.2.3 Wettelijke consequenties t.a.v. de hazelworm

Er is geen ontheffingsplicht, gelet op zeer beperkt belang van potentieel leefgebied in oostelijk deel van het plangebied, op het niveau van een eventueel aanwezige populatie in de directe omgeving van het plangebied. Werken volgens een goedgekeurde gedragscode voorkomt onnodige schade aan individuen en populaties. Daarbij is het opstellen van een ecologisch werkprotocol en begeleiding door een ter zaken kundig ecooloog in het veld noodzakelijk.

Het terrein dient daarbij vlak voorafgaand aan de kap onderzocht te worden op aanwezigheid van individuen van de hazelworm. Verwijdering van bos in de periode augustus t/m oktober, bij voldoende warm weer, maakt dat aanwezige individuen tijdig kunnen vluchten. Werken in andere periodes kan schade veroorzaken aan individuen, wat strijdig is met de flora- en faunawet.

6.2.4 Wettelijke consequenties t.a.v. (broed)vogels

Kapwerkzaamheden in het broedseizoen zijn niet toegestaan, tenzij door een erkende ecooloog is bepaald dat er op een bepaald moment in het broedseizoen geen vogels meer broeden in het terrein. Buiten de broedperiode gelden in principe geen beperkingen ten aanzien van broedvogels, tenzij er toch een broedgeval wordt geconstateerd. In dat geval wordt alsnog een erkende ecooloog ingeschakeld.

6.3 Mitigerende maatregelen

Omdat er in bepaalde perioden van het jaar negatieve effecten kunnen plaatsvinden op vleermuizen, eekhoorn, hazelworm en broedvogels, is het hoe dan ook noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen om schade en verstoring tot een minimum te beperken. Dit kan onder meer door:

- Uitsluitend buiten de broedperiode van vogels te werken, die globaal loopt van maart t/m juli. Let wel: sommige vogels beginnen al te nestelen in februari.
- Werken buiten de voortplantingsperiode van de eekhoorn
 - Werkbare periode loopt van augustus t/m november
- Aanbeveling: laat bestaande groenzones zoveel mogelijk intact en streef naar een zo ecologisch mogelijke inrichting van nieuwe groenzones, met uitsluitend inheemse soorten. Dit komt de gunstige staat van instandhouding van eekhoorns en eventueel aanwezige vleermuizen op lange termijn ten goede.
 - Daarbij is het dus wenselijk om de oostelijke groene randen zoveel mogelijk intact te laten. Deze kunnen bovendien als buffer fungeren tussen het plangebied en de Ecologische Hoofdstructuur.

6.4 Implementatie zorgplicht

De wettelijke zorgplicht geldt voor alle in het wild levende planten en dieren. Voor het in acht nemen van de wettelijke zorgplicht gelden een aantal algemene aanbevelingen, die eventueel uitgewerkt kunnen worden in een ecologisch werkprotocol. Onderstaande opsomming is niet per definitie uitputtend, maar dekt de zorgplicht goeddeels af:

1. Werk zoveel mogelijk binnen de werkbare periodes zoals deze gelden voor de betreffende soorten en soortgroepen, zoals eekhoorn en broedvogels.
2. Werk alleen tussen zonsopgang en zonsondergang.
3. Demp na zonsondergang alle (onnodige) verlichting.
4. Voorkom onnodig lawaai en insporing door gebruik van zo licht mogelijk materieel.
5. Plan rijroutes zoveel mogelijk over bestaande wegen en kies de routing zo dat kleinere en grotere natuurgebieden in de omgeving niet onnodig belast worden.
6. Ben tijdens het broedseizoen alert op broedende vogels in of binnen de invloedssfeer van het plangebied.
 - a. Bij een plotseling broedgeval of enige twijfel: vraag direct advies bij een erkend ecooloog (bijvoorbeeld van een bedrijf dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus).

7 EINDCONCLUSIES

- Het plangebied zelf maakt geen deel uit van de EHS; wel grenst het plangebied in het oosten aan een bosgebied dat deel uitmaakt van de EHS;
 - Er wordt echter geen afbreuk gedaan aan wezenlijke waarden en kenmerken van het betreffende EHS-gebied
 - Compensatie en mitigatie in het kader van de EHS is daarom niet nodig.
- Het plangebied maakt geen deel uit van Natura 2000-gebieden en overige gebieden met een beschermde status.
- Het plangebied maakt deel uit van het leefgebied van de eekhoorn (tabel 2);
 - Werken volgens een goedgekeurde gedragscode volstaat om negatieve effecten te voorkomen.
- Het plangebied vormt mogelijk (onderdeel van het) leefgebied van vleermuizen;
 - Er is aanvullend onderzoek volgens het Vleermuisprotocol noodzakelijk om hier uitsluitel over te kunnen geven.
- Verder maakt het plangebied deel uit van leefgebied van algemene broedvogels zonder jaarrond beschermd nest en mogelijk ook de hazelworm.
 - Werken volgens een goedgekeurde gedragscode volstaat om negatieve effecten te voorkomen.
- De wettelijke zorgplicht is relevant in dit project; het is in het kader van een nader te kiezen goedgekeurde gedragscode noodzakelijk om deze uit te werken in een beknopt ecologisch werkprotocol (geschreven door een erkend ecooloog vanuit de opdrachtgever of de opdrachtnemer), opdat aangetoond kan worden dat er tijdens en na de werkzaamheden geen verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet zijn overtreden.

GERAADPLEEGDE BRONNEN & LITERATUUR

- Inspectie flora en fauna St. Wirosingel, 31 mei 2013, Bureau Kragten
- Vleermuisonderzoek gebouwencomplex REO St. Wirosingel te Roermond, 6 november 2013, Oranjewoud B.V.
- www.telmee.nl (verspreidingskaarten 2000-2014);
- Uitleg aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen, 2009, (toenmalig) ministerie van LNV;
- Gedragscodex Flora- en faunawet voor Bouwend Nederland, NeProm en Bouwend Nederland, 2009-2014;
- VZZ.nl;
- Vleermuisprotocol 2013, VZZ, 27 maart 2013;
- Herpetofauna van Limburg, Natuurhistorisch Genootschap Limburg, 2009;
- www.waarneming.nl.

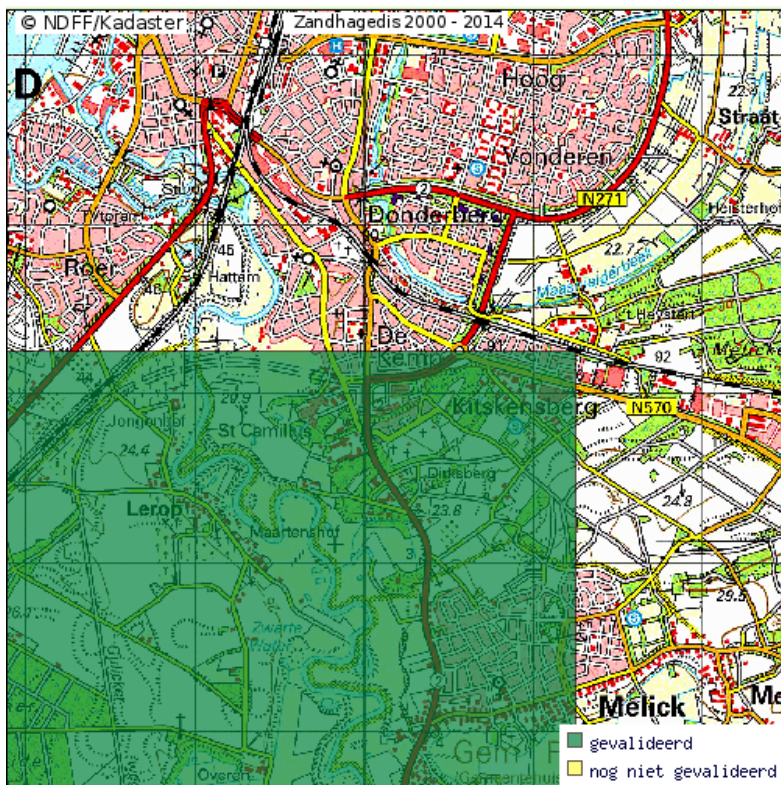
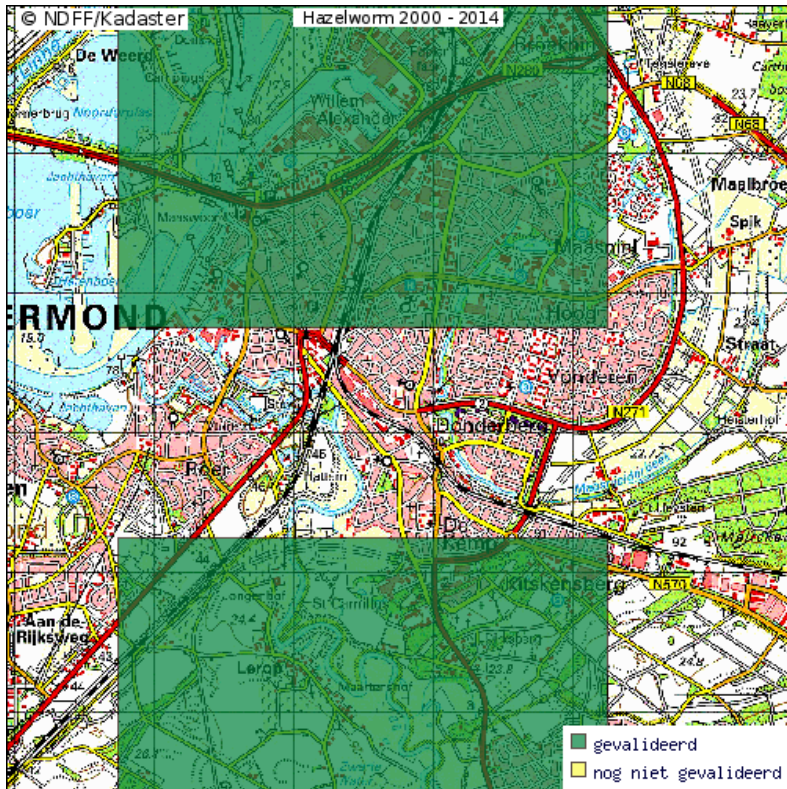
Bijlage 1

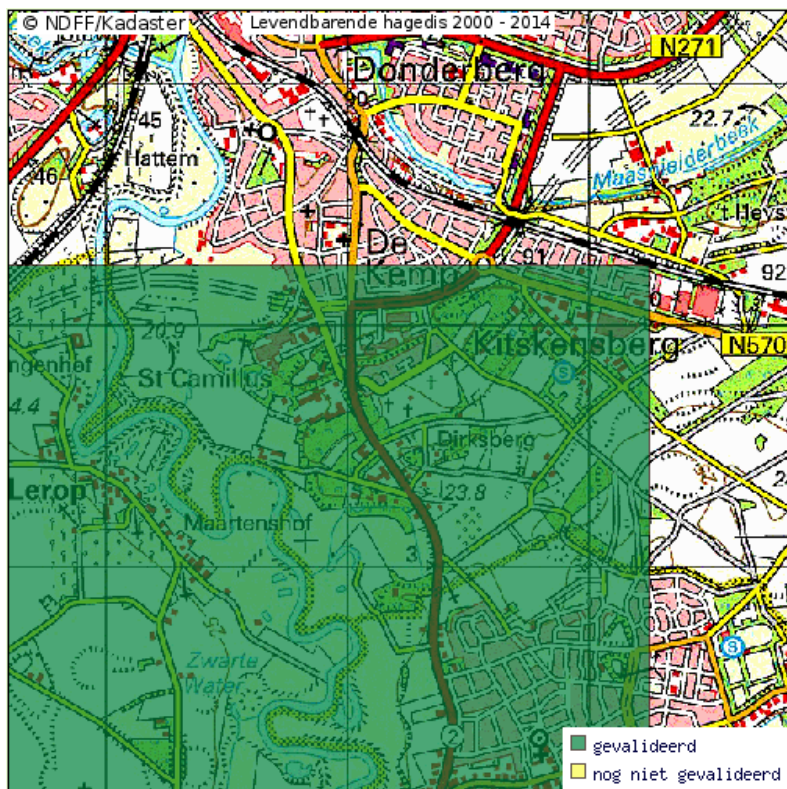
Stedenbouwkundig plan 't Parcje Roermond

Bijlage 2

Globale verspreidingskaart beschermde soorten

Bijlage 3

Veldwaarnemingen beschermde soorten

